

BORÅS
ENERGI OCH MILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

Samarbete, engagemang och kunskap för en hållbar framtid.

Borås Energi och Miljös vision.

BORÅS

ENERGI
och
MILJÖ

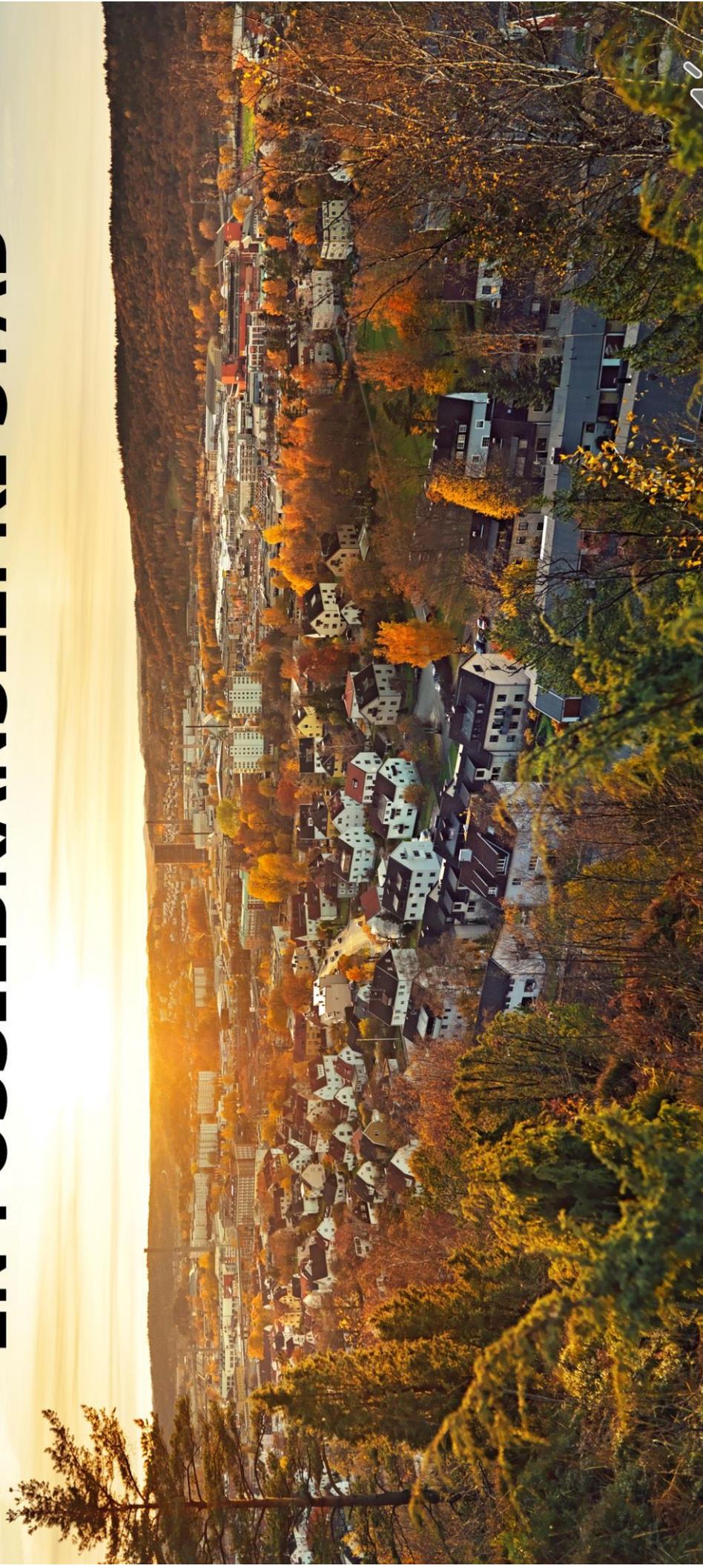
Ingår i Borås Stadshus AB

Karina Mc Connell
Miljösamordnare
Borås Energi och Miljö AB

VÅR DRÖM

EN FOSSILBRÄNSLEFRI STAD

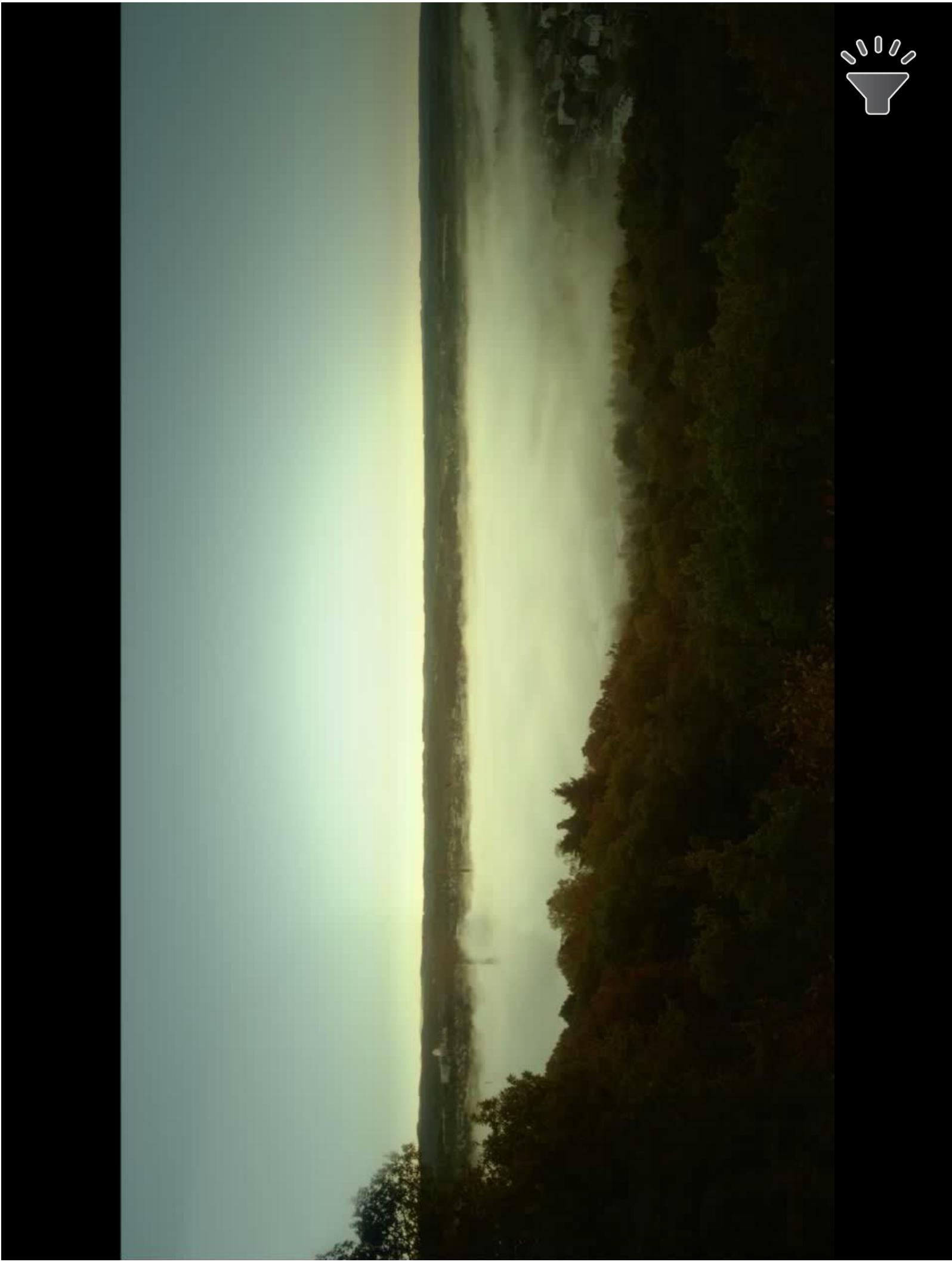

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Fakta om Borås Energi och Miljö AB

Ägare:	Borås Stadshus AB, 100 %
Omsättning:	934 mnkr
Balansomslutning:	1 700 mnkr
Antal anställda:	220 st
Fjärrvärme:	618 GWh
Fjärrkyla:	7,5 GWh
El, kraftvärmeverk:	141 GWh
El, vattenkraft:	42,5 GWh
Fordonsgas:	3 088 000 Nm ³
Publika tankstationer:	3 st (Hulta, Åhaga, Gässlösa)
Hanterad mängd avfall:	ca 210 000 ton
Levererat dricksvatten:	ca 6 500 000 m ³

Fakta gäller för 2015.

BORÅS

ENERGI
och
MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Bolagets uppdrag, utdrag ur ägardirektiv

- Trygga viktig infrastruktur
- Optimalt resursutnyttjande
- Minsta möjliga miljöpåverkan
- Säredovisa de olika verksamheterna
- Delta i internationella projekt

Långsiktiga ekonomiska mål

- Soliditet 15 %
- Avkastning på eget kapital 20 % - 25 %

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

VÅR DRÖM

- EN FOSSILBRÄNSLEFRI STAD

BORÅS

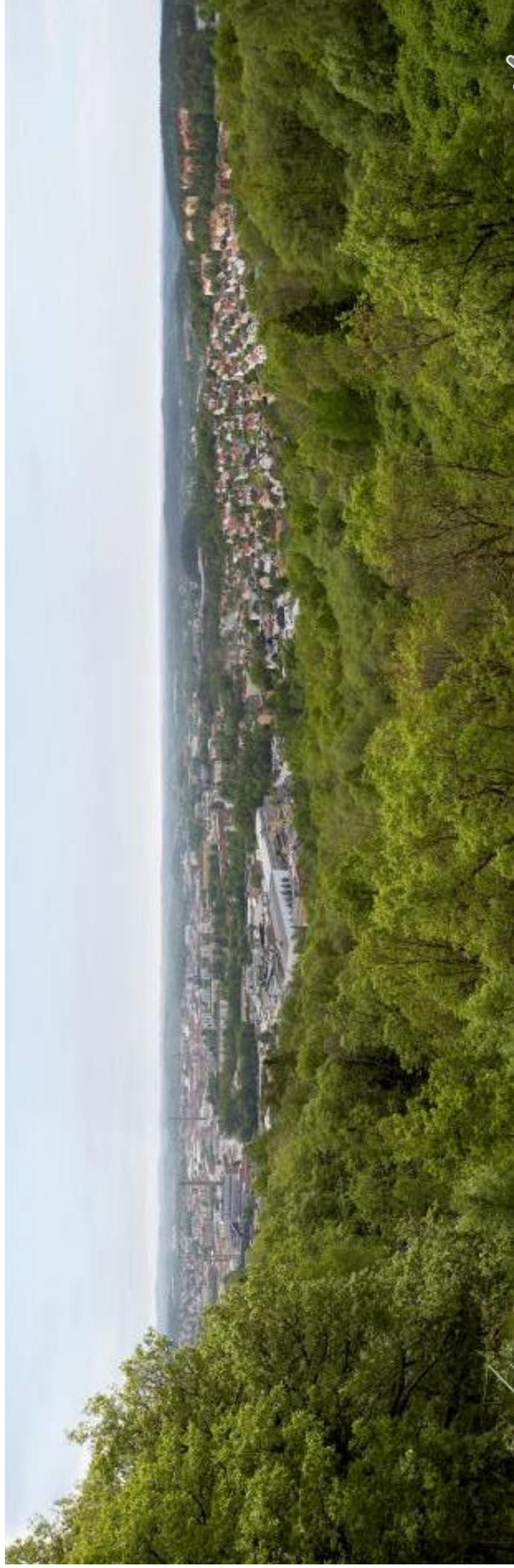
ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Våra utmaningar

- Ersätta fossil uppvärmning i Borås.
- Öka andelen fossilfria fordonbränslen.
- Producera mer förnyelsebar el till Borås.
- Spara energi.

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

108 000 mot samma mål!

BORÅS

ENERGIOMILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Resan startade för 120 år sedan

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

RESAN MOT VÅR DRÖM

Hållbar utveckling inom:

- Dricksvattenförsörjning
- Avfallshantering
- Avloppsrening
- Energiförsörjning

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

VIKTIGA STEG TAS

- 2009: Ackumulatorn driftsätts
- 2010: Tredje publika tankstationen driftsätts
- 2010: Stor ombyggnad och förbättrad process i Sjöbo VV
- 2011: VA in i Borås Energi och Miljö

2011: VA in i Borås Energi och Miljö

1881-1960
Första samhällsinsatserna

1960-1980
En växande stad med ökade energibehov

1980-1990
Ökat miljöintresse

1990-2000
Miljöprofilen genomsyrar verksamheten

2000-2010
Fortsatt miljöarbete

RESAN MOT VÅR DRÖM

– från infrastrukturer till miljö

1959. Fjärrvärmens introduceras i Borås.

1965. Ryaverket byggs.

1984. Kol och biobränsle införs.

1995. Biotorken i drift. Kolet försvinner.

1996. Närvärme, fjärrkyla och biogas.

2005. Avfallsförbränning igen!

2007. Borås Energi och Miljö bildas. Samordning av energi och avfall.

2009-2011. Ackumulatorn driftsätts. Tre publika tankstationer för biogas. VA in i bolaget

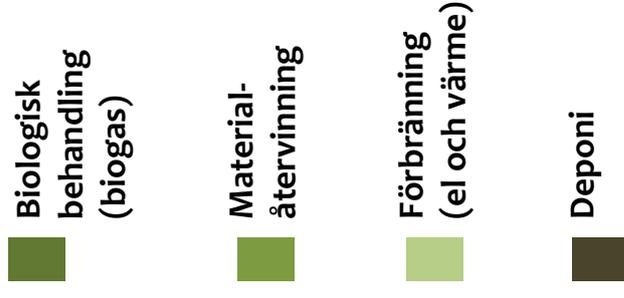
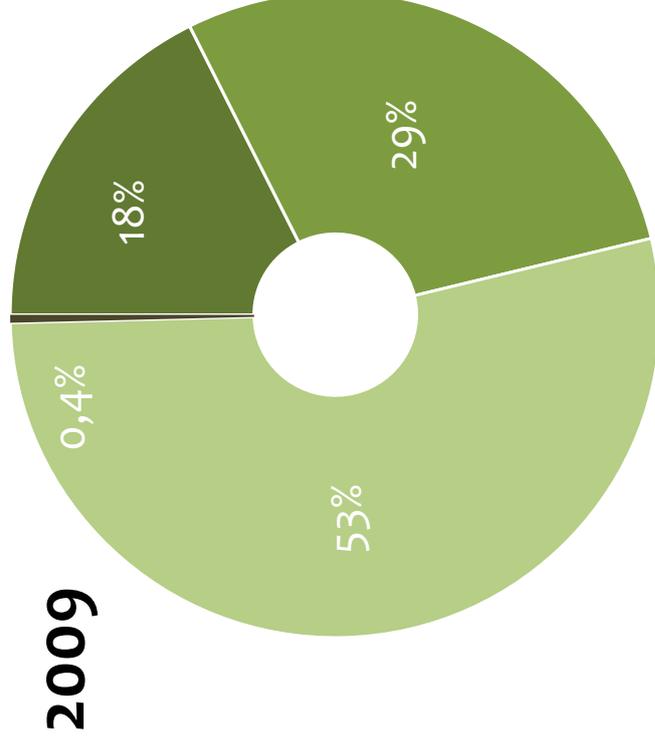
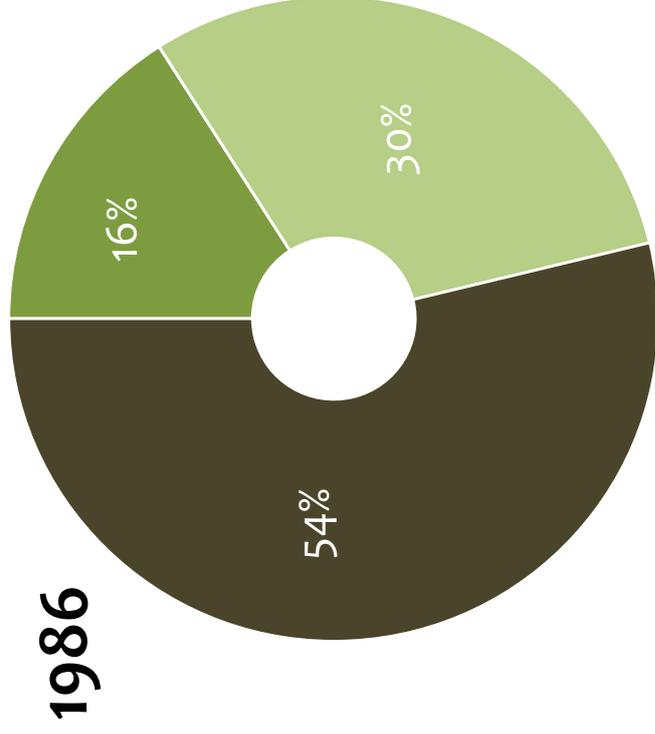

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Borås avfallsbehandling – minskad miljöpåverkan

BORÅS

ENERGIMILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Kretsloppsstaden, en unik systemmodell

BORÅS

ENERGIMILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

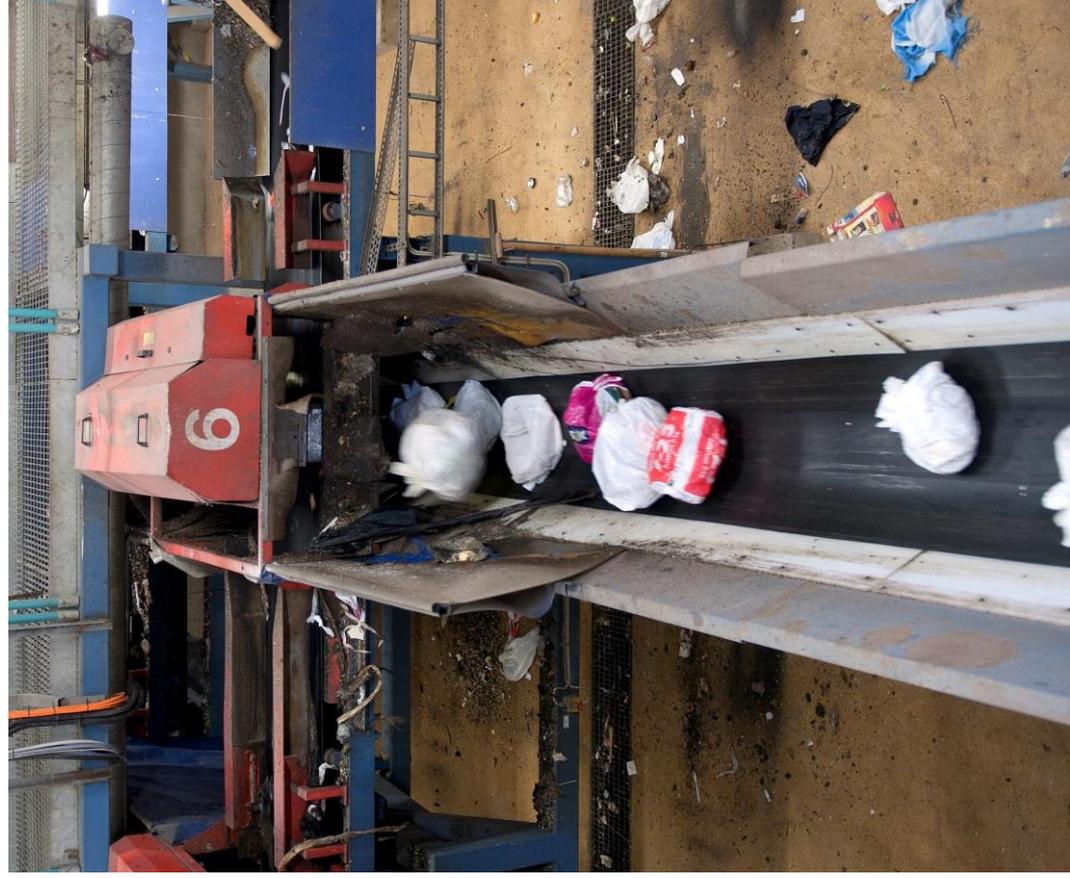
KRETSLOPPSTADEN BORÅS

KRETSLOPPSTADEN BORÅS

Sortering av hushållsavfall

- Inkommande HH-avfall till Sorteringen
  - 35 000 ton/år (tillstånd)
  - 15 202 ton, 2015
  - 24 740 ton, 2014
- Utgående flöden
  - 2 527 ton svarta påsar, 2014
  - 21 393 ton vita påsar, 2014

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Sobacken brännbart avfall

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Ryaverket

Bränsle

Avfall: 115 000 ton

Biobränsle 210 000 ton

blir till...

Fjärrvärme lev.: 566 GWh

Fjärrkyla lev. : 8 GWh

El, kraftvärmeverk: 110 GWh

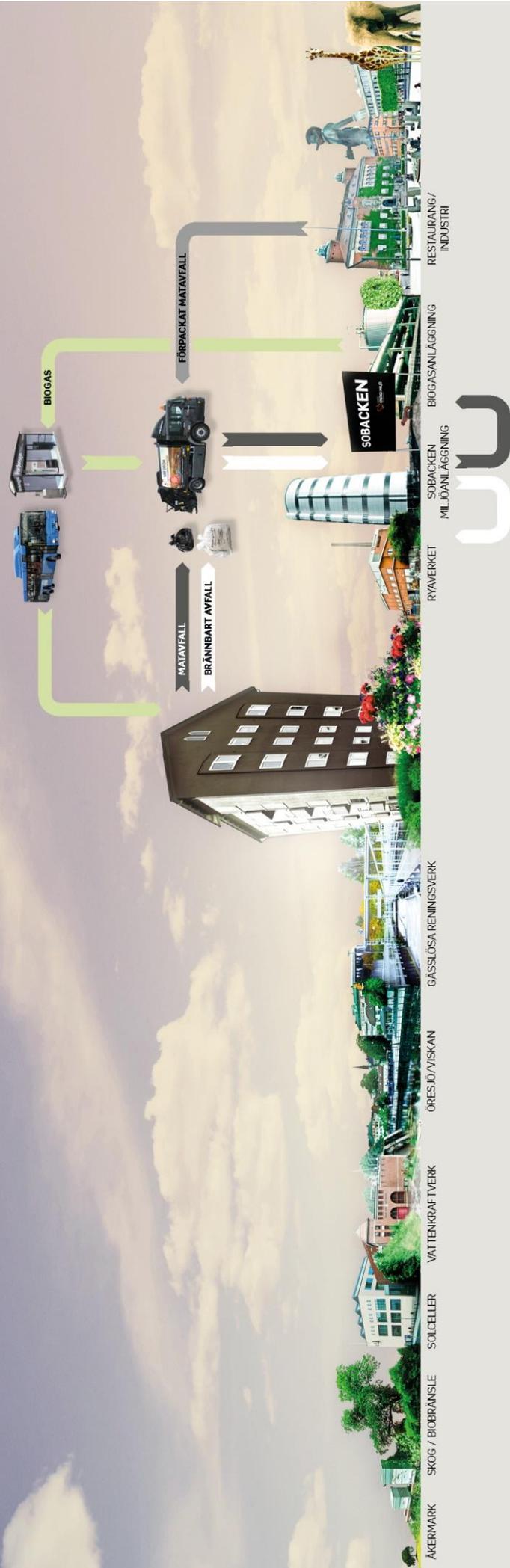

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

KRETSLOPPSTADEN BORÅS

Sobackens Biogasanläggning

Termofil rötning 65° C

Semikontinuerlig matning

Biogas

metan 65%

Koldioxid 35%

Fordonsgas

metan 95 – 98%

Biogödsel till Jordbrukare

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

BORÅS

ENERGI MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

KRETSLOPPSTADEN BORÅS

VATTENRENING
Sjöbo VATTENVERK

AVDUNSTNING

ÅKERMARK

SKOG / BIOPÄNSLE

SOLCELLER

VATTENKRAFTVERK

ÖRESJÖVÄSKAN

GÄSSLÖSA RENINGSVERK

RYAVERKET

SÖBACKEN
MILJÖANLÄGGNING

SÖBACKEN
BIOGASANLÄGGNING

RESTAURANG/
INDUSTRI

KRETSLOPPSTADEN BORÅS

BIOGÖDSEL

Några framtidsprojekt

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Nytt insamlingsssystem inom avfallsplanarbetet

- Det ska vara lätt att göra rätt för kunden.
- Hög kundnöjdhet
- Hög återvinningsgrad och effektivitet.
- Ska omfatta FNI (Fastighetsnära insamling).

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Nytt kraftvärmeverk och avloppsreningsverk

- Sambyggnation.
- Utnyttja synergier mellan anläggningarna.
- I augusti 2015 påbörjades markarbetet på Sobacken

BORÅS
ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Möjlighet att stärka samverkan inom Borås

UTBILDNING

**KONCERN-
SAMVERKAN**

FORSKNING

NÄRINGSLIV

**PROCESS-
UTVECKLING**

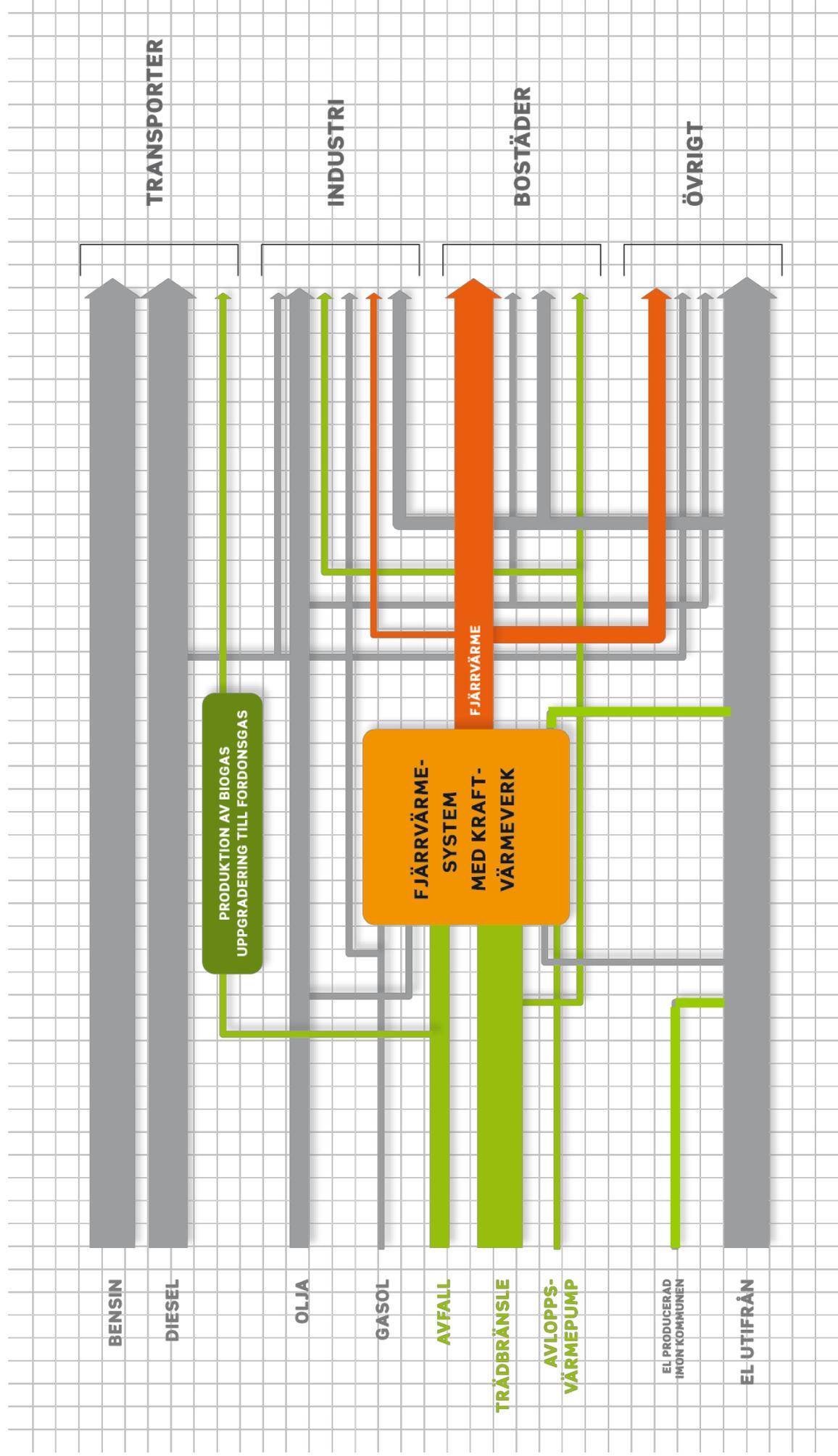

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

Från dagens situation....

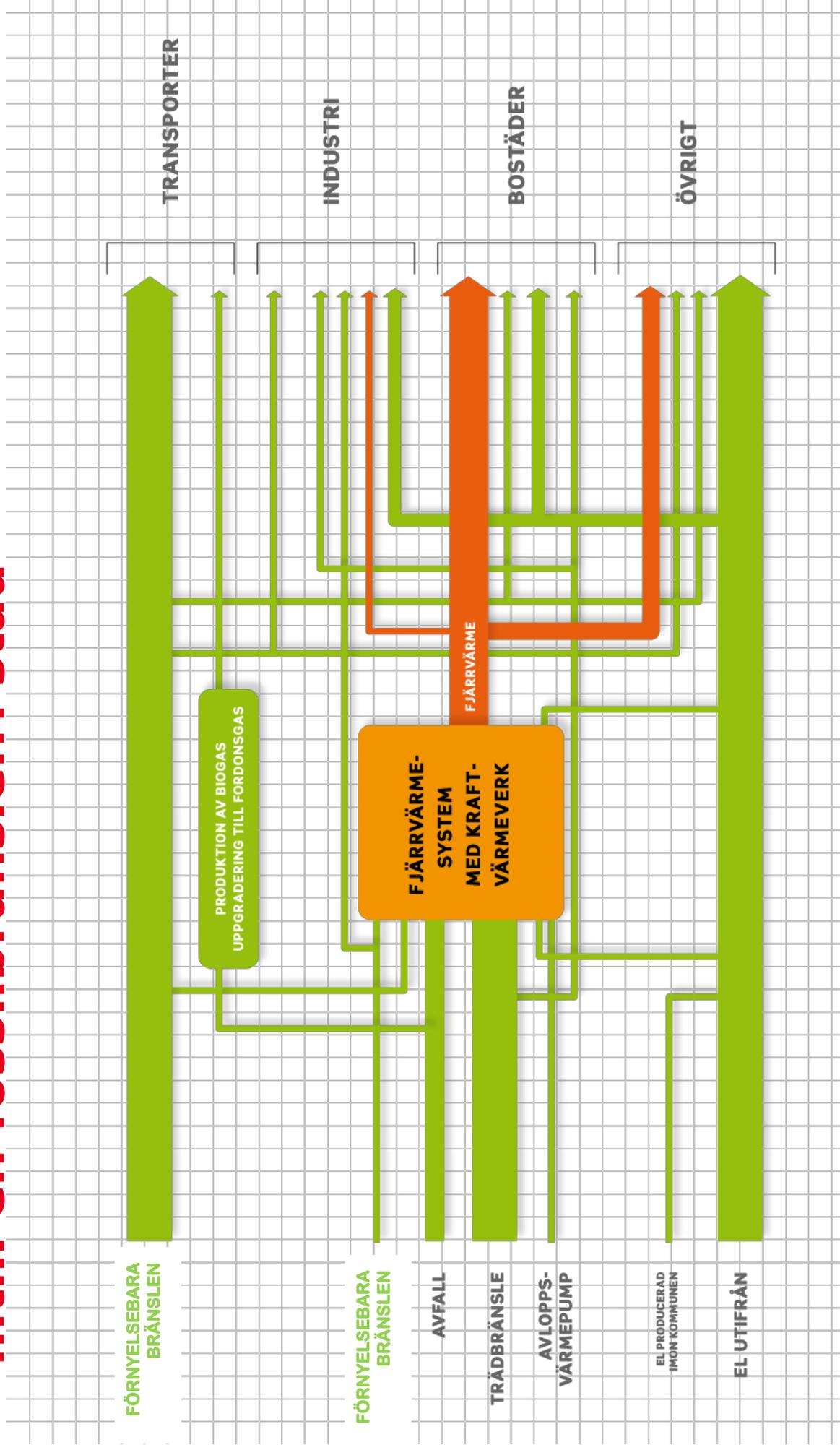

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

...till en fossilbränslefri stad

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

VÅR DRÖM

- EN FOSSILBRÄNSLEFRI STAD

BORÅS

ENERGI & MILJÖ

Ingår i Borås Stadshus AB

BORÅS
ENERGIOMILJÖ
Ingår i Borås Stadshus AB

